

SLOVENSKA MATICA

FILOZOFSKI NATEČAJ ZA DIJAKE IN ŠTUDENTE OB POČASTITVI USTANOVITVE SLOVENSKE MATICE V SOORGANIZACIJI S SLOVENSKIM FILOZOFSKIM DRUŠTVOM

Pot k Resnici in Dobremu

Ob prevladi tehničnega mišljenja, ki resnico danes povezuje predvsem z njeno uporabnostjo in ko se tudi v zgodovino in družbenih analizah pojavlja »post-resnica«, se natečaj za filozofski esej 2023 vrača k filozofskim začetkom, in sicer k Sokratu. Za dijake se opira na Platonove spise o Sokratu, zbrane v izdaji Slovenske matice pod naslovom **Poslednji dnevi Sokrata**, v katerih je Resnica v temelju še povezana in pogojena z Dobrim. Ta zajema vse tri nivoje človekovega bivanja v svetu, to je misliti, govoriti in delovati Dobro. Tako Sokrat mladega človeka prebuja v njegovi želji, da bi iskal Dobro kot Resnico in se mu približal. In če je povezana z Dobrim oziroma je celo njegov odsev, ali ni potemtakem Resnica tudi etično obvezujoča, ne glede na čas in miselne »trende« dobe, ki jo živimo? Ali pa je preživetje človeka in človeštva možno tudi v prostoru in času, v katerem sta se Dobro in Resnica dokončno razšla?

Za študente, ki se že razgledujejo po širšem filozofskem obzorju, se vprašanje zastavlja v kontekstu zaključka prevajanja **Plotinovih Zbranih del**, ki so v treh zvezkih izšli pri Slovenski matici. Zastavlja se torej tudi v obratni smeri: ali je lahko Dobro etično obvezujoče, če ni tudi resnično? Da bi bilo absolutno obvezujoče, ne more biti zgolj plod človekove ustvarjalnosti, pa naj bo ta še tako velika. Človek ostaja vedno omejen tudi v svojem umu, umetniškem zanosu ali pesniškem navdihu. Kako bo segel tja, kjer še nikoli ni bil in kamor vsaj za časa svojega življenja ne bo vstopil? Bo morda zaznal sledi te Resnice in Dobrega tudi v sebi, v drugem, v naravi? Ali kako naj imenuje to neskončno Dobro, ki ga presega: je to Heideggerova čista bit, Levinasovo Neskončno, Avguštinov Bog ali pa Plotinovo Eno? Kakšna bo pot človeškega uma in askeze, da bi to Dobro zaznal, mu prisluhnil in zaživel, kot mu svetuje, na primer Plotin? Ali pa se mora samo sprijazniti z Neizrekljivim in skrivnostnim Dobrim, ki ga etično obvezuje, čeprav nikoli ne bo poznal njegovega imena in ga je za enkrat uspel le predpostavljati?

Pogoji sodelovanja

Na natečaju lahko sodelujete dijaki in študenti iz Slovenije in zamejstva z izvirnim besedilom na izbrano temo, ki je napisano v slovenskem jeziku v wordovi datoteki in obsega od 8.000 do 10.000 znakov s presledki.

Natisnjene prispevke pošljite **do 7. aprila 2023** na naslov **Slovenska matica, Kongresni trg 8, 1000 Ljubljana s pripisom »Za filozofski natečaj«**. Besedila naj bodo označena s šifro, v ločeni kuverti pa priložite izpolnjen prijavnici obrazec.

Komisija in rezultati

Komisijo, ki bo ocenjevala prispela besedila, bo vodil član Upravnega odbora Slovenske matice prof. dr. Edvard Kovač. Obvestilo o rezultatih natečaja bo objavljeno na spletni strani in družbenih omrežjih Slovenske matice.

Nagrade

Nagrade za prva tri mesta bodo podeljene v dveh kategorijah (dijaki in študenti):

1. mesto: nagrajena pisca bosta poleg denarne nagrade prejela paket petih knjig Slovenske matice in plaketo nagrade za 1. mesto, nagrajeni besedili pa bosta objavljena v Glasniku Slovenske matice in na spletni strani Slovenske matice.

2. mesto: nagrajena pisca bosta prejela plaketo priznanja za 2. mesto, nagrajeni besedili pa bosta objavljena v Glasniku Slovenske matice in na spletni strani Slovenske matice.

3. mesto: nagrajena pisca bosta prejela plaketo posebne omembe.

Vsi sodelujoči avtorji bodo sprejeti v **Klub mladih Slovenske matice**, s tem pa deležni 40-odstotnega popusta pri nakupu Matičinih knjig.

Nagrade bodo slovesno podeljene junija na enem izmed dogodkov v okviru projekta **Matice pod zvezdami**, ki ga vodi Slovenska matica.

Dogodek podpira Krka, d.d.